

ПОГОДЖЕНО

на засіданні педагогічної ради
Державного професійно - технічного
навчального закладу
«Київське вище професійне училище
водного транспорту»
від 31.08.2021 протокол № 4

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора
Державного професійно - технічного
навчального закладу
«Київське вище професійне училище
водного транспорту»
від 01.09.2021 № 290

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ВНУТРІШНІЙ МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ДЕРЖАВНОГО ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«КИЇВСЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ»**

1 Загальні положення

1.1. Положення про моніторинг якості освіти Державного професійно-технічного навчального закладу «Київське вище професійне училище водного транспорту» (далі положення) розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про повну загальну середню освіту», наказів Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти» від 16.01.2020 № 54, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 р. за № 154/34437, «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах» від 30.05.2006 № 419 із змінами, Статуту Державного професійно-технічного навчального закладу «Київське вище професійне училище водного транспорту» (далі училище).

1.2. Дане Положення регламентує порядок, процедуру і форми проведення контролю за якістю освіти та діяльністю Училища. Положення спрямоване на підвищення якості освіти, активізацію та удосконалення діяльності закладу освіти.

1.3. Провідним напрямом удосконалення системи освіти є формування системи управління якістю освіти засобами моніторингу розвитку та контролю якості із залученням усіх учасників освітнього процесу.

1.4. У Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

Моніторинг - це спеціально організований, постійний, цільовий контроль і діагностика стану освіти на базі систематизації існуючих джерел інформації, а також спеціально організованих досліджень і вимірювань з метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами, відстеження ходу будь-яких процесів за чітко визначеними показниками.

Моніторинг в освіті - це система збирання, обробки, зберігання і розповсюдження інформації про освітню систему або окремі її компоненти, яка орієнтована на інформаційне забезпечення управління, що дозволяє робити висновки про стан об'єкта і дає прогноз її розвитку.

Якість освіти - інтегральна характеристика системи освіти, яка відображає ступінь відповідності досягнутих реальних освітніх результатів та умов освітнього процесу нормативним вимогам, соціальним і особистісним очікуванням.

Якість професійної (професійно-технічної) освіти - рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів професійної (професійно-технічної) освіти.

Компетентність - динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні освіти.

Стандарт професійної (професійно-технічної) освіти – це сукупність державних вимог до змісту професійної (професійно-технічної) освіти, рівня кваліфікації випускника закладу професійної (професійно-технічної) освіти та освітнього рівня вступників.

Призначення моніторингу - забезпечити всіх учасників освітнього процесу зворотним зв'язком, що дозволяє вносити послідовні зміни в хід реалізації освітньо-професійної програми з метою підвищення якості її результатів.

1.5. Мета проведення моніторингу - об'єктивне інформаційне відображення стану й динаміки якості надання освітніх послуг, ефективності управління, якості підготовки здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти в Училищі, прогнозування та розробку рекомендацій щодо корекційної роботи.

1.6. Основним завданням моніторингу є отримання об'єктивної інформації про якість освітнього процесу шляхом проведення як внутрішнього, так і зовнішнього контролю відповідно до завдань державної політики в галузі освіти, під час яких дається оцінка стану та результатів освітньої діяльності, рівню навчально-методичного, матеріально-технічного та кадрового забезпечення освітнього процесу. Моніторинг може включати опитування різних груп респондентів, тестування, проведення контрольних робіт тощо.

1.7. Моніторинг якості освіти в училищі здійснюється відповідно до професій, що

визначені діючою ліцензією, використовує різні види вимірювань: статистичні, педагогічні, дидактичні, соціологічні, психологічні та ін.

1.8. Об'єктами моніторингу є

- освітнє середовище (контингент здобувачів освіти, його диференціація; кадрове забезпечення);
- освітній процес (навчально-методичне забезпечення; аналіз поточного та підсумкового контролю);
- якість та результативність педагогічної та методичної діяльності педагогічних працівників;
- результативність управлінських рішень.

1.9. Моніторинг здійснюється робочими (моніторинговими) групами відповідно до нормативно-правових документів та цього Положення.

1.10. Контроль за дотриманням вимог до організації та проведення моніторингу покладається на адміністрацію Училища.

1.11. Положення погоджується на засіданні Педагогічної ради та затверджується наказом директора закладу освіти.

1.12. Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу.

2 Мета моніторингу

2.1. Вивчення рівня ефективності роботи училища, результатів організації освітньої та методичної роботи, а також раціональності педагогічних засобів та технологій.

2.2. Активізація діяльності педагогічного колективу в напрямі вивчення і впровадження інноваційних технологій.

2.3. Забезпечення ефективного, об'єктивного інформаційного відображення стану якості системи освіти, відстеження динаміки якості наданих освітніх послуг, ефективності управління якістю освіти.

2.4. Для досягнення поставленої мети вирішуються такі завдання:

- розробка та використання єдиних нормативних матеріалів;
- створення механізму моніторингових досліджень;
- розробка та застосування технологій збирання, узагальнення, класифікації та аналізу інформації;
- отримання достовірної та об'єктивної інформації про умови, організацію, зміст та результати освітнього процесу;
- систематизація інформації, підвищення її оперативності та доступності;
- координація діяльності всіх суб'єктів моніторингу;
- удосконалення технології інформаційно-аналітичної діяльності;
- своєчасне виявлення динаміки й основних тенденцій у розвитку системи професійної (професійно-технічної) освіти;
- своєчасне виявлення змін освітнього процесу;
- забезпечення адміністрацію училища інформацією, отриманою при здійсненні моніторингу щодо створення прогнозів, аналітичних матеріалів.

3 Завдання та види моніторингу

3.1 Здійснення систематичного контролю за освітнім процесом в училищі:

- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів П(ПТ) освіти, педагогічних працівників та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному вебсайті училища, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів освіти, за кожною професією;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім

процесом;

- забезпечення публічності інформації про освітні програми, рівні П(ПТ) освіти та кваліфікації за професіями;
- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у методичних працях;
- визначення якості навчальних досягнень здобувачів освіти, рівня їхньої соціалізації;
- сприяння підвищенню якості освіти;
- вивчення зв'язку між успішністю здобувачів освіти і соціальними умовами їхнього життя, результатами роботи педагогічних працівників, рівнем соціального захисту, моральними цінностями, потребами особистості;
- оцінювання якості кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, ресурсного забезпечення училища;
- створення необхідних умов для творчої діяльності учасників освітнього процесу, реалізації особистісно орієнтованої системи освіти, адаптованої до рівнів і особливостей розвитку молоді;
- впровадження освітніх інновацій, сучасних інформаційних технологій для оновлення змісту освіти та форми організації освітнього процесу.

3.2 Створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану освітнього процесу.

3.3 Аналіз чинників впливу на результативність успішності, підтримка високої мотивації навчання.

3.4 Створення оптимальних соціально - психологічних умов для саморозвитку та самореалізації здобувачів освіти і педагогічних працівників.

3.5 Прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу в училищі.

3.6 Моніторинг може бути внутрішнім і зовнішнім. Внутрішній моніторинг ініціюється та проводиться закладом освіти.

3.7 Заклад освіти може визначати порядок проведення внутрішнього моніторингу з урахуванням вимог цього положення та інших актів законодавства.

4 Предмет моніторингу

Предметом моніторингу є дослідження якості освітнього процесу в училищі.

5 Об'єкти та суб'єкти моніторингу

5.1 Об'єктом моніторингу є система організації освітнього процесу, що включає кілька рівнів:

- знеособлена інформація про учасників освітнього процесу (здобувачі освіти, педагогічні працівники, класні керівники, керівники гуртків, батьки здобувачів освіти, інші законні представники здобувачів освіти, громадськість та ін.);
- освітні та управлінські процеси;
- різні види діяльності учасників освітнього процесу (навчальна, викладацька, організаційна, управлінська тощо);
- умови здійснення освітньої та управлінської діяльності (матеріально-технічні, санітарно-гігієнічні, нормативно-правові, кадрові, фінансові, навчально-методичні тощо);
- результати запровадження освітніх змін, інновацій;
- стан організації освітнього процесу в закладі освіти;
- результати навчання та розвитку здобувачів освіти, формування їх компетентностей.

5.2 Суб'єктом моніторингу є:

- робоча (моніторингова) група;
- адміністрація училища.

6 Процедура підготовки та проведення моніторингу

6.1 Моніторинг проводиться у такі етапи:

- планування та підготовка моніторингу (формулювання проблеми, що досліджуватиметься; визначення мети та завдань моніторингу; розрахунок і формування вибірки, оцінка її репрезентативності; визначення критеріїв і показників оцінювання результатів дослідження тощо);
- розробка Програми;
- проведення дослідження (відповідно до форм і методів, визначених у цьому розділі, із залученням учасників дослідження, визначених у пункті 5.1 розділу 5 цього положення);
- збір та оброблення результатів моніторингу;
- аналіз та інтерпретація (узагальнення та пояснення результатів, визначення закономірностей, формулювання висновків тощо) результатів моніторингу;
- оприлюднення результатів моніторингу (інформування про результати моніторингу).

6.2 Моніторинг може проводитися у формі:

- безпосереднього одержання інформації від учасників дослідження (за допомогою спостереження, інтерв'ювання тощо);
- опосередкованого одержання інформації від учасників дослідження (у письмовій та/або електронній формі, із залученням експертів тощо);
- одержання інформації без залучення учасників дослідження (за допомогою вивчення документації, статистичної або оперативної інформації тощо).

Моніторинг може проводитися з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій, у тому числі дистанційно.

Під час проведення дослідження можуть використовуватися фронтальна, групова або індивідуальна робота учасників дослідження.

6.3 Методи проведення моніторингу:

- спостереження за освітнім процесом та освітньою діяльністю;
- опитування (анкетування, інтерв'ювання, бесіда);
- тестування;
- фокус-група;
- аналіз документації закладу освіти;
- аналіз статистичних даних за встановленими формами звітності.

6.4 Програма розробляється та затверджується суб'єктом моніторингу та оприлюднюється у будь-який спосіб.

6.5. У Програмі визначаються мета і завдання, суб'єкти, об'єкт(и), форми та методи, індикатори, умови (у тому числі місце проведення), процедури проведення відповідного моніторингу, порядок визначення результатів моніторингу, строки та форми узагальнення результатів моніторингу, а також оприлюднення результатів моніторингу (інформування про них).

У Програмі обов'язково зазначається вид моніторингу відповідно до пункту 3.6 розділу 3 цього положення.

До Програми додається графік проведення моніторингу.

6.6 Моніторинг проводиться в терміни, визначені у Програмі.

При визначенні термінів проведення моніторингу необхідно враховувати можливі ризики, пов'язані з надмірним навантаженням на здобувачів освіти та педагогічних працівників внаслідок збігу кількох контрольних-вимірвальних заходів (зовнішнє незалежне оцінювання, державна підсумкова атестація тощо).

6.7 Моніторинг проводиться державною мовою.

7 Критерії моніторингу

7.1 До критеріїв моніторингу відносяться:

- об'єктивність (створення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу);
- систематичність (згідно з планом);
- валідність (відповідність завдань змісту досліджуваного матеріалу, чіткість оцінювання, шляхи перевірки результатів);

- надійність (повторний контроль іншими суб'єктами);
- гуманізм (в умовах довіри, поваги до особистості);
- студентоцентризм (модель розвитку освіти, за якої здобувач освіти перетворюється з об'єкта на суб'єкт навчальної діяльності, тобто на активного).

8 Основні напрями моніторингу

8.1 Моніторинг здійснюється за різними напрямками залежно від його цілей, рівня здійснення й обстежуваного об'єкта.

До основних напрямів моніторингу належать:

- дотримання законодавства;
- оснащеність освітнього процесу;
- рівень навчальних досягнень;
- організація превентивної освіти молоді;
- професіоналізм педагогічних працівників;
- організація управлінської діяльності;
- забезпечення доступності П(ПТ) освіти.

8.2 Моніторинг якості освіти, організований згідно з обраними напрямками, використовує різні види вимірювань: педагогічні, дидактичні, соціологічні, психологічні, медичні, санітарно-гігієнічні, демографічні, статистичні та ін.

8.3 На підставі моніторингу фіксується стан якості освіти, прогнозується її розвиток.

9 Результати моніторингу

9.1 Результати моніторингу освітнього процесу в училищі зазначаються у звіті, відповідно до програми. Проводяться один раз на рік (за результатами навчального року).

9.2 У звіті обов'язково вказуються індикатори та шкала(и), використана(і) для визначення результатів моніторингу, а також методика, застосована для їх обрахунків.

9.3 Звіт може містити таблиці, діаграми, графіки, аналітично-інформаційні матеріали та інші форми узагальнення.

9.4 Дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях методичних комісій та педагогічній раді училища.

9.5 За результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи.

10 Інформаційний фонд моніторингу

10.1 Реалізація моніторингу передбачає організацію постійного відстеження й накопичення даних на основі:

10.2 Документів і матеріалів, отриманих у ході:

- опитування, анкетування учасників освітнього процесу;
- державної підсумкової атестації у формі ЗНО;
- державної кваліфікаційної атестації випускників;
- підвищення кваліфікації та атестації педагогічних і керівних кадрів.

10.3 Результатів планових спеціально організованих моніторингових досліджень.

10.4 Отримана в процесі моніторингу інформація має відповідати таким вимогам:

- об'єктивність (відображення реального стану справ);
- точність (мінімальність у похибках вимірювань);
- повнота (оптимальність джерел інформації);
- достатність (прийняття обґрунтованих рішень);
- систематичність (приведення різноджерельної інформації до спільного знаменника);
- оперативність (своєчасність інформації);
- доступність (реальність вирішуваних проблем).

11 Порядок проведення моніторингу

11.1 Організація роботи щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на голову методичної ради училища.

11.2 Робота з проведення внутрішнього моніторингу здійснюється робочими (моніторинговими) групами щодо проведення моніторингових досліджень училища.

11.3 Загальне керівництво щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на адміністрацію училища.

11.4 Робочі (моніторингові) групи, що проводять дослідження, мають можливість обрати один із запропонованих видів моніторингу, координують та узгоджують з адміністрацією та головою методичної ради.

11.5 Уповноважені особи несуть відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу, зазначених у даному положенні.

11.6 Результати моніторингових досліджень узагальнюються та обговорюються на педагогічній раді училища.

11.7 Матеріали моніторингових досліджень зберігаються протягом року, а підсумкові - протягом навчання здобувачів освіти, з якими проводився моніторинг.

11.8 Моніторинг може проводитись як під час освітнього процесу, так і в позанавчальний час.

12 Відповідальність щодо здійснення внутрішнього моніторингу

12.2 Відповідальність за організацію, контроль, підведення підсумків моніторингового дослідження та визначення заходів щодо вдосконалення функціонування системи якості освіти покладається на методичну раду училища.

12.3 Відповідальність за організацію та проведення моніторингового дослідження покладається на робочі (моніторингові) групи.

12.4 Контроль та періодичність проведення моніторингу здійснює адміністрація училища.

12.5 Особи, які організують та здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за обробку даних, достовірність і об'єктивність наданої інформації.

12.6 Моніторинг передбачає широке використання сучасних інформаційних технологій на всіх етапах: збирання, обробка, зберігання, використання інформації. Зберігання та оперативне використання інформації здійснюється за допомогою електронного зв'язку й регулярного поповнення електронних баз даних.

13 Фінансування моніторингу

Фінансування внутрішнього моніторингу на рівні закладу освіти здійснюється за рахунок власних надходжень закладу освіти та/або інших джерел, не заборонених законодавством.